

Les entitats socials d'Església volen “força institucional” per ser més efectives

Dij, 9/07/2020 per Catalunya Religió

(CR) Acompanyen dones amb problemàtiques familiars, nens en situació de risc, temporers que malviuen al carrer. Les entitats socials d'Església dediquen també hores i preocupació a atendre emocionalment persones que han estat confinades amb condicions de precarietat. I els toca afrontar les conseqüències de la bretxa digital amb cursos i tallers i reforç escolar. Són alguns dels camps que expliquen com afronta l'Església l'emergència social. N'han parlat aquest dimarts l'arquebisbe, **Joan-Enric Vives**, bisbe d'Urgell i secretari Conferència Episcopal Tarraconense, **Roger Torres**, jesuïta i president d'Arrels Sant Ignasi Lleida i **Laura Gonzalvo**, tècnica a la Fundació Escó dels Maristes. Animaset i Catalunya Religió han organitzat la conversa a partir del documental [Església confi\(N\)ada](#), estrenat a finals de maig.

Amb perspectiva de futur, els participants han apuntat la necessitat de preservar l'agilitat i la cooperació practicats durant el confinament. Roger Torres valora per una banda "l'exercici de discerniment en comú" i "com escoltem junts la veu de l'Esperit". I demana "força institucional". "Si volem ser efectius en l'ajuda hem de guanyar en força i profunditat: saber perquè ajudem, com volem ajudar i amb quines aliances". Entenen que a banda d'ajudar cal avançar en paral·lel per denunciar les situacions d'injustícia. Entre d'altres, demanen a les administracions alleugerir càrregues burocràtiques i incloure com a ciutadans de ple dret tantes persones que viuen en situació irregular a casa nostra.

Què demanen a l'administració?

Com a secretari de la Tarraconense, i amb perspectiva de tots els bisbats de Catalunya, Vives apunta: "De bona fe vull creure que les administracions intentaran que arribin aquestes ajudes". Es refereix als ERTO, a la renda mínima garantida i a les ajudes pels qui ajuden. "Que no s'oblidin de benestar social i

d'aquests que sempre queden els últims dels últims”.

Considera que “es valora poc la cooperació” per part de les administracions i en relació a l'Església i al conjunt de la societat civil. “El principi de subsidiarietat forma part també de la Doctrina Social de l'Església”. I demana sumar: “Ens complementem, no ens rivalitzem, no ens fem la guitza”.

Des d'[Arrels Lleida](#), reivindiquen que es regularitzin tantes famílies que viuen al nostre país: “La llei d'estrangeria és molt injusta: tenim famílies que porten tres anys aquí, que els diem que poden estar aquí, però que no poden treballar”. Per a Roger Torres això comporta “llençar a la precarietat gent i gent, amb nens petits”. Amb una regularització aconseguirien “accedir a una situació laboral digne”.

El mateix viuen al barri del Raval a Barcelona: “Demaneu que tots els processos burocràtics i aquesta regularització tan feixuga i tan racista fos lògica, justa i humana”. S'adonen que aquestes traves se sumen “al patiment amb què arriben les famílies”. I reivindiquen “processos més àgils i més humans”.

Roger Torres també ha assenyalat l'habitatge com “un problema que pateix tothom”. “L'especulació immobiliària posa en situació de molta precarietat a moltes famílies”.

L'exemple dins l'Església

En línia d'una visió comunitària, la diòcesi de Lleida va crear durant el confinament un [fons comú](#) per les persones més vulnerables, gràcies a la renúncia del salari de tot un mes per part dels capellans del territori. “És molt bonic que aquest fons s'ha pogut repartir no només a Càritas Diocesana sinó al conjunt d'entitats religioses”, explica Torres.

L'arquebisbe Vives descriu el conjunt de l'Església com una família on cadascú fa el seu paper. “Els bisbats no hem tancat, hem continuat actius, sense la institució eclesial ni Càritas ni Arrels no tindrien locals”. Sí que reconeix que la dinàmica de la Conferència Episcopal Tarraconense és molt presencial, però que han après a utilitzar les noves eines digitals: “Això ens allunya? Jo crec que no, ens apropa”.

Denunciar la injustícia

Sobre la [col·laboració amb l'Ajuntament de Lleida](#) per atendre els temporers, d'acollida i de menjar, el jesuïta Roger Torres reconeix que és un model caduc i que preferien no fer-ho. “Les entitats socials portem massa temps posant pedaços pal·liatius a una crisi que no és només social, sinó que és de drets i de justícia”.

Defensa que les entitats d'Església siguin “altaveu de denúncia i de justícia social”. “Al costat d'una Església samaritana” Torres voldria “ser també una Església Óscar Romero que sàpiga denunciar la injustícia”. “Més enllà de donar un cop de mà, hem d'alçar una veu”.

Hi coincideix Laura Gonzalvo: “Estem posant pedaços i no s'acaba de veure la crisi [de manera més holística](#)”. I ha demanat “arribar a estaments més elevats” perquè la situació requereix una resposta política: “Les polítiques i les lleis afecten les persones i, malauradament, de forma especial a les més vulnerables”.

Per a l'arquebisbe Vives en aquest camp “la gran estrella ha estat el sant Pare

Francesc, ha anat al davant”. S’ha referit a les seves crides i pregàries, des de Santa Marta, a la plaça de Sant Pere o a la Cova de Lourdes. Però també a l’obertura a una crisi mundial que depassa bisbats i països: “També amb una crítica, no ferotge, però sí amb vitalisme perquè la societat s’obri amb un rostre més humà, i no visqui només del rendiment, i que respongui a aquesta crisi mundial”.

El retrocés educatiu

Laura Gonzalvo explica que un dels reptes actuals és pal·liar la bretxa digital, amb tecnologia i recursos, també imaginant escenaris de nou confinament. I Roger Torres reivindica la força d’un esplai per a una comunitat cristiana. I també dels casals, colònies i campaments d’estiu: “El lleure educatiu és una acció de l’Església preciosa, comunitària i de cara enfora”. I ha apuntat que “les mancances educatives de molts nens es poden posar al dia gràcies a trobar un reforç afectiu i del cor, a través del joc i de la companyia”.

Vives hi afegeix que “tant necessàries com els esplais són les nostres residències d’avis”. Reconeix que la gestió “en algunes potser no s’ha fet bé”, però que també hi ha hagut centres on “s’han confinat religiosos, religioses i treballadors amb els propis avis”.

Considera clau el paper de l’Església vers aquest col·lectiu vulnerable: “El Papa no es cansa de dir que els joves i les generacions grans s’han de retrobar, que hi ha un capital immens”. L’arquebisbe d’Urgell diu que “hi té molt a veure un capitalisme que descarta a la gent”. Sense menystenir el paper de les residències, demana “veure des de la doctrina social com ajudem les persones que vulguin quedar-se més a casa”. I es pregunta pregunta: “Com podem fer més xarxa, com podem fer més visites, telefonar-nos i fer-los adonar que importen a la societat”.

L’imprescindible treball en xarxa

Des de la institució marista, Laura Gonzalvo comparteix “la frustració” de no poder atendre tothom com voldrien. En el cas de les targetes moneder, considera que és “una solució per un moment, però és finita”. I ha explicat que aquesta setmana ja no els en quedaven: “Fes entendre a una família que porta mesos patint que Fundació Escó ja no té més targetes moneder perquè els recursos són limitats”.

La resposta passa per donar-se suport entre entitats i no deixar a ningú al marge: “[Fundació Escó](#) atén totes les famílies, sigui o no usuàries, tenim un servei de porta oberta on entra tothom”. Gonzalvo valora “el contacte del tu a tu” i també la coordinació amb d’altres agents: “Al Raval la xarxa i l’entramat és increïble, però ara més que mai perquè realment és necessari”.

Des d’una perspectiva més àmplia també valora la xarxa de tota l’obra marista, que s’ha descobert molt àgil a l’hora de donar respostes concretes a l’emergència social: “També en xarxa amb jesuïtes o La Salle, és una cosa positiva que té l’Església i que hem de cuidar”.

Les entitats socials de la diòcesi de Lleida fa temps que treballen en xarxa. Tanmateix Roger Torres insisteix: “Ens cal unitat i estratègia per saber enfocar la solució amb un canvi d’estructura”.

El relleu dels voluntaris

Un element compartit per les entitats és la dificultat amb el gruix de voluntaris, grans, que s'han hagut de quedar a casa: “Tenim molts voluntaris que són gent gran i això ha sigut una dificultat”, ha apuntat l'arquebisbe.

Passa també a la Fundació Escó: “La majoria de voluntaris són gent gran i els tenim molt presents”. En aquest cas els voluntaris joves els han ajudat a connectar-se per videoconferència i així poder “seguir connectats”.

Al seu torn, el jesuïta Roger Torres ha donat gràcies a aquest col·lectiu: “Els hi hem dit que es quedin a casa i han anat entenent que ara no poden ajudar”. Pel que fa al relleu de voluntaris valora aquests “joves o joves adults” que s'han incorporat: “Ha estat interessant descobrir mons que a vegades estan molt a prop i molt amagats”.

Aquí podeu recuperar íntegrament el diàleg sobre ‘Com afronta l'Església l'emergència social’, moderat per la periodista **Laura Mor**, directora del documental *Església confi(N)ada*: